

edebiyata açılan alem

EDEBİ ALEM

EKİM
SAYI 6

"Türkiye
Cumhuriyeti
mesut,
muvaffak ve
muzaffer
olacaktır."

Mustafa Kemal
Atatürk

CUMHURİYET
100. YILI

Önsöz

Aynı zamanı ve coğrafyayı paylaşan insanlar olarak, toplumumuzun edebiyat, sanat ve kültür etkinliklerine katılımlarını artırmayı hedeflemekteyiz. Bu hedefimizi gerçekleştirirken birey kavramının değerinin bilincinde olarak bireylerin inançlarına ve yaşamlarına saygı duyulan bir perspektif ile siz değerli insanlara kendimizi ifade etmekteyiz.

Günden güne popüler kültürün etkilerini, günlük yaşantımızda daha çok hissetmekteyiz. Popüler kültürü yöneten, yönlendiren insanlar ise düşünce eylemine neredeyse hiç değinmemektedirler. Dolayısıyla böylesine büyük bir okyanusta, hazırladığımız bir tekne ile düşünce eyleminin tohumlarını okyanusun derinliklerine bırakmak istiyoruz. Böylece o tohumlar, düşüncenin kıymetini bireylere hissettirecek ve birey olmanın en temel sebebinin düşünce olduğunu fark ettirecektir. Böylece bizlerde her bir bireyin düşünce eylemine değer verdiğini gözlemleyip, hedefimize ulaşmış olacağız.

Okyanusta yolculuk ettiğimiz her saniye, okyanusun hırçın dalgalarının altında ezilmekte olan, yüzme bilmeyen, yüzme bilip de bunu yolculuğumuz sırasında diğer insanlara öğretmek isteyen bireyleri, teknemize konuk edeceğiz.

Ebedi Alem'den önceki son çıkış noktasıdır Edebi Alem. Gelin tüm insanlara düşünce eyleminin önemini birlikte anlatalım. Gelin bizlere kıymetli bilgiler aktaran insanları birlikte dinleyelim. Gelin kıymetli bilginin ne olduğunu birlikte tartışalım.

4 Şubat 2020'de okyanusun sularında boy gösteren teknemiz, günümüzde yolculuğuna devam etmektedir.

Edebi Alem Yayın Ekibi

Duyuru

Edebi Alem Dergisinin altıncı sayısının yayımlandığı 22 Ekim 2023 tarihinden itibaren, dergimizin yedinci sayısı için çalışmalarına başlıyoruz.

Ocak ayında yedinci sayısı yayımlanacak olan dergimizde yer almak istiyorsanız, kaleme aldığınız metinleri, yaptığınız illüstrasyonları, çekimi size ait olan fotoğrafları edebialemeser@gmail.com adresine gönderebilirsiniz. Daha detaylı bilgi için internet sitemiz olan www.edebialem.com adresinde yer alan "Duyurular" sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Dergimizde yayımlanan bütün eserlerin yayın hakları Edebi Alem Dergisine ve Edebi Alem internet sitesine aittir. Yayımlanan eserler için ayrıca eser sahibine herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

Edebi Alem Dergisinde yer alan eserler, iznimiz olmadıkça başka bir yerde yayımlanamaz. Yalnızca kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

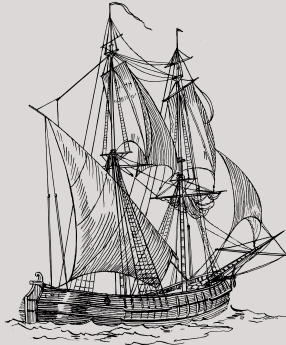
Editör

DERYA YEŞİL

YETER YELDA ŞAHANOĞLU

Tasarım

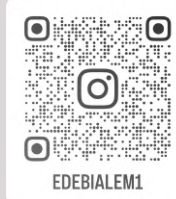
BÜŞRA BETÜL PİLİÇ

Genel Yayın Yönetmeni
MÜKREMİN ASLAN

EDEBIALEMDERGI

EDEBIALEM1

İÇİNDEKİLER

- 1| DÜŞLENEN - ERKAN ÇELİK
- 2| EBEDİ DİYAR - AHMET YILMAZ
- 5| FÂİLİ SÜKUT - FATMA ÇALGICI
- 8| KÖRLÜK - SENA NUR USLU
- 9| BİR KADINI ANLAMAK - BURAK KERİLİ
- 11| KAVALIM BİR DAĞLARDA - MELEK AKIŞ
- 12| EMİN MİSİN? - AHMET RIFAT İLHAN
- 13| CUMHURİYET - SİBEL KAYA
- 16| NAYNILNAK - ABDÜLHAMİD YAVUZ
- 18| MAZİNİN RÜZGÂRI - HİVDA YAŞAR
- 19| NİETZCHE'NİN TRAGEDYASI: POLİTİK KAFİRLİK - KUZEY KESKİN
- 21| HOŞGELDİN GÜNEŞLERİ - GÖKHAN DALOĞLU
- 22| GÜZELLER GÜZELİDİR BENİM YARİM - MEHMET ŞİRİN KURHAN
- 23| SEYREDİLMEMİŞ YILDIZLAR - NAZLI ALTUNTAŞ
- 24| RUYA-I SADİKA - RÜMEYSA KARACADAĞ
- 27| ANLAMAK - SAMET MUTLU
- 28| ŞÛRİDE-Î HÂTİR - MİHRİBAN CESUR
- 30| TOPRAK ÇAMUR İNSAN - MAZLUM AYDEMİR
- 32| ÖLÜM ARTIK ÖLÜM KOKMUYOR - MÜKREMİN ASLAN

DÜŞLENEN

Ay ışığının altında gözlerime dokunur,
Geceyi kiskandıran kömür gözlerin.
Senin için atar hiç susmayan kalbim,
Zifiri karanlıkları aydınlatır eşsiz zarafetin.
Gökyüzünden düşen yağmur damlaları,
Yere düşmemek için güzel çehrene sığınır.
Geçip giden ömürdeki günlerim,
Yalnız seni düşledikçe anlam kazanır.

ERKAN ÇELİK

EBEDİ DİYAR

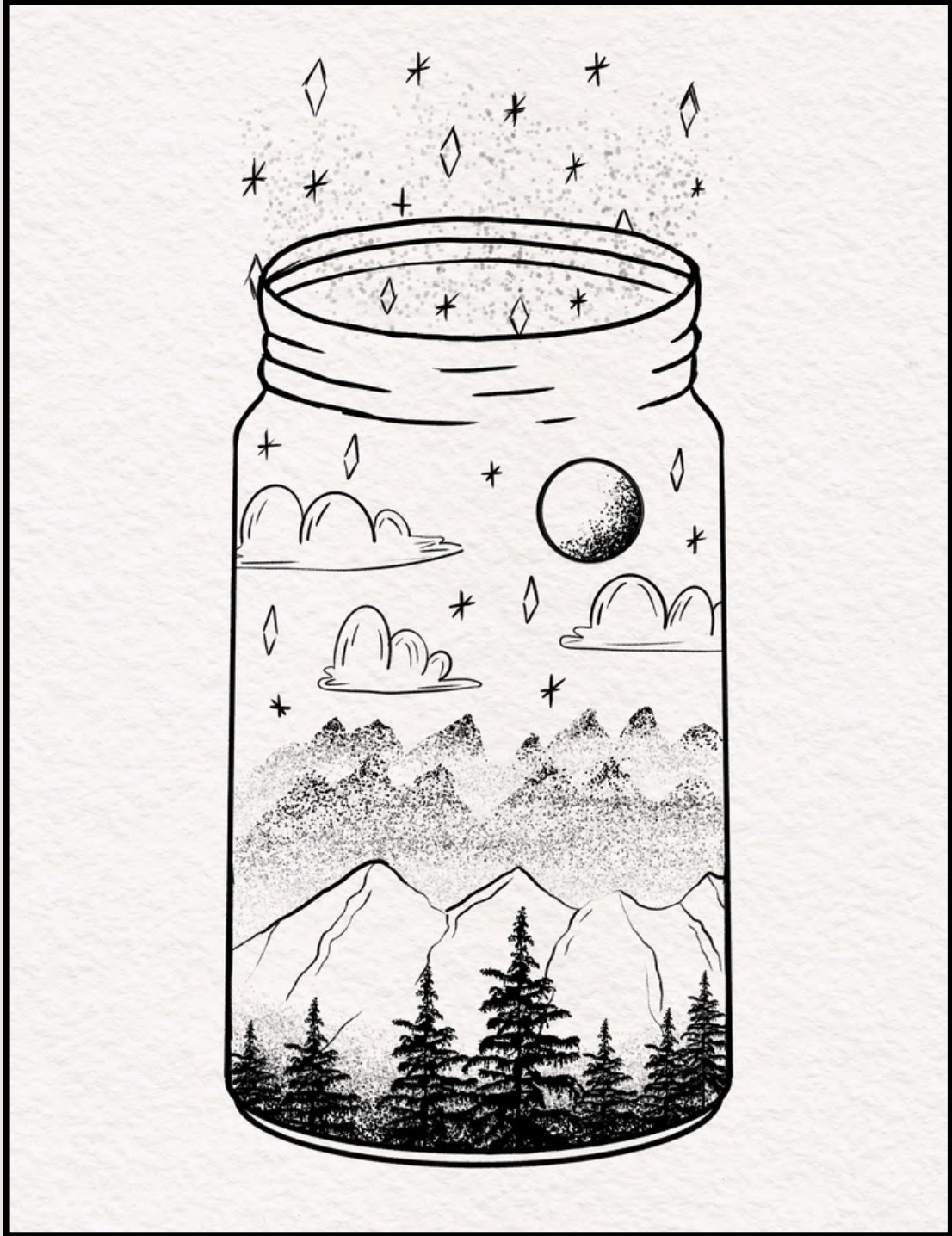
Seveyim deme hayatından,
Seni hayattan yoksun bırakabilir.
Öleyim deme hayatından,
İçin paramparça olabilir.
Gülün dikenine katlanayım deme hayatından,
Senin içini acıtabilir.
Körlenmiş bir kördüğüm gibi olma hayatından,
Kimse seni çözemeyebilir.
Zalim kalma hayatından,
Ölüm anında kapını çalabilir.
Mahrum kalma hayatından,
Seni ebedi diyara çıkarabilir.

AHMET YILMAZ

Hepimiz birer kavanoza sahibiz. Peki senin

Kavanozunda neler var?

**Bir gün beni hatırlayacaksan,
şiiir ile hatırla.**

FÂİLİ SÜKUT

Kafamda uğultu iskele kenarında
Mimlenmiş kederim duruyor garda
İçimdeki çocuk savaşa mağlup zorla
Yüreğimin kör kuyusu dağladı sılaya

Epeyce derinideyim sarhoşluğumun
Çıkılmayan sevda yolculuğumun
Aklımın ûcra bir yerinde
Oldukça sineye çekilmekteyim

Ayın güzeliği semâda
Kendimi arıyorum yalnızlık kıtasında
Kara çalıyorum benliğimin hizasınâ
Ben ki kalakaldım eski asırlarda

FATMA ÇALGICI

rut
elimden
koy koy
gezelim

İz
elinde
köy köy
gezelim

KÖRLÜK

Kral, hastalığın boyutunu yeni öğrenmişti. Çaresiz bir şekilde sarayında oturuyor, yanındaki doktorlara tek tek soru soruyordu. Kral, doktorların en tecrübelisinin yanına gitti. Elleriyle doktoru sarsarak, “Bu körlüğün bir çaresi yok mu?” diye çaresizce sordu. Doktor, suratını asarak cevap verdi, “Maalesef kralım,” dedi. “Bu hastalığa yakalanan kişi ya körlüğe razı olacak ya da ölecek. Bulaşıcı bir hastalık olduğu için ülkeden kimse çıkmasın. Yoksa bu hastalık tüm Dünya’ya yayılır.” Kral, mutsuz bir şekilde arkasını döndü. “Hepinize teşekkür ederim. Hepiniz işinizin başına dönebilirsiniz.” Dedi (dedi) kral. Doktorlar söyleneni yerine getirip odadan çıktılar. Kral, camından dışarı bakmaya başladı. Halkını körlüğe mahkum ettiği için çok mutsuzdu. Üstelik bu hastalık her an ona da bulaşabilirdi. Bu işin çaresi yoktu. Belki de bu ülkenin halkı yok olmaya mahkumdu.

Çiçek, körlüğe yakalanan babasının başında hüüngür hüüngür ağlıyordu. Artık kaçınılmazdı. Üç gün içinde bu hastalık ona da bulaşacaktı. Babası, kızının ağlama sesini duydukça kahroluyordu. “Yavrum,” diyordu Çiçek’e, “ağlama ne olursun. Hayat bir şekilde devam ediyor.” Çiçek, önce gözyaşlarını sildi. Daha sonra babasını daha fazla üzmemek için, “haklısın babacığım,” dedi. Hava almak için dışarı çıktı. Halk birbirine girmişti. “Hastalık bana senin yüzünden bulaştı,” diye birine saldıran adam vardı. Çiçek, korkarak o adamdan kaçtı. Pazara gitti. Hastalık yüzünden fiyatlara iki kat zam yapılmıştı. Bir teyze de pazarcıyla kavga ediyordu, “bir salatalık bu kadar pahalı olur mu yavrum?” diyordu. Halkın durumu perişan vaziyetteydi. Çiçek, olanları şaşkınlık içinde izlerken arkadan biri gelip genç kızın kolundan tuttu. Çiçek, hızla kolunu kurtarıp, “Napiyorsun sen?” diye adama bağırdı. Genç adam kendinden emin bir şekilde “Seninle konuşmam lazım. Çok önemli,” dedi. Çiçek, “O halde konuş,” dedi. Adam, “burada olmaz,” diye cevap verdi. Genç kız “peki,” diyerek adamı takip etti. İnsanların seyrek olduğu bir yere gittiler. Banka yan yana oturdular. Çiçek, “Seni dinliyorum,” dedi. Adam uzaklara bakarak, “ülkeni bu hastalıktan kurtarmak ister misin?” diye sordu. “Elbette isterim,” diye yanıtladı Çiçek. “Bunun bir yolu var,” dedi genç adam. Çiçek, bu cevap karşısında şaşırılmıştı. “Neymiş?” diye sordu merakla kız. “Bu hastalığa yakalanan herkesin ölmesi.” Diye (diye) yanıtladı. Genç adam cebinden bir kağıt çıkardı. “Burada hastalığa yakalanan herkesin ismi yazıyor. Tek tek onları bulup öldüreceğiz,” dedi. Çiçek, “bu canilik,” dedi. “Başka çare yok,” dedi adam. “Hastalığın henüz başındayız. Tüm halka yayılmadan yok etmeliyiz. Tek başıma değilim. Bana yardım edecek bir sürü dostum var. Sadece sen de bize katıl diyorum.” Genç kız başta üzülmüştü, ama adama hak verdiği için teklifi kabul etti. Adam, “Yarın öğlen on ikide toplantı yapacağız. Sen de gel,” dedi. Çiçek kafa sallayıp kabul etti.

Ertesi gün Çiçek, toplantı yerine gitti. Herkese poşet poşet zehir dağıtıldı. Hastalığa yakalanan insanları aralarında paylaştılar. Çiçek’e tam yirmi kişi verilmişti. Neyse ki aralarında tanıdığı biri yoktu. Herkese üç gün süre verildi. “Üç gün içinde bu hastalık bitecek,” dedi genç adam. Çiçek, toplantı yerinden ruh gibi ayrıldı. Katil olacağı için üzülmüyor, korkuyordu. Ülkesini hastalıktan kurtaracağı için de seviniyordu. Eve gitti. Üç gün içinde ölecek olan babasının yanına oturdu. Onunla doyasıya vakit geçirdi. Sonra da birini öldürmek üzere evden çıktı. Öldüreceği kişinin kapısını çaldı. Bir çocuk açtı kapıyı. Çiçek “ben doktorum,” diye yalan söyleyerek içeri girdi. Hasta kadının üç çocuğu vardı. Çiçek’in vicdanı sızladı. Çocukları annesiz bırakacağı için kendini suçlu hissediyordu, ama başka çaresi yoktu. Hasta kadına ilaç diyerek zehirli suyu içirip evden çıktı. Çok üzülmüyordu. Gözünden yaşlar boşalıyordu. Çiçek’in birden gözü kararmaya başladı. Sonra birden görme duyusunu kaybetti. Çiçek o an anladı. Hastalık ona da bulaşmıştı. Çaresizce kendini yere attı. Ağlıyordu. O da artık ölmeye mahkumdu.

SENA NUR USLU

BİR KADINI ANLAMAK

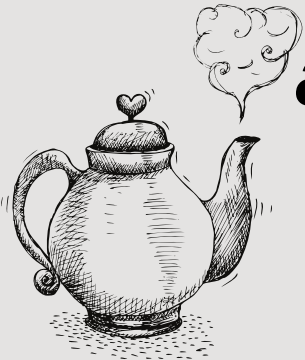
Yüzün kadrajıma sıkışmış gökyüzüm,
Yüzün doğacak kızımın resmi.
Gözlerin, Tanrı'nın bana bahsettiği penceresi.
Ve ben ne zaman sarksam o pencereden,
Yeryüzüne düşünüyorum.
Yeni yeni keşfediyorum seni,
En bakir ormanlarında dolaşıp;
Dağlarında güneşin batışını izliyorum.
Kekik kokan nefesini soluyorum içime.
Kıyılarında yüzüp,
Derin sularında boğuluyorum.
Bedenin her bir parçasını;
Bir kaşif edasıyla gezip,
Bir ziynet gibi saklıyorum.
Göğüslerinin ortasından bir ırmak gibi doğup,
Ayaklarında dökülüyorum.
Yeni yeni yaşıyorum seni.
Kahkahaların martı seslerine karışırken
Gülmeyi öğreniyorum.
Sen, hangi şehirdeysen oraya göç ediyorum.
Bütün kavimlerimle hemde... (hem de)
Yeni yeni okuyorum seni.
Küçük notlar asıyorum, evimin duvarlarına
Seninle geliyorum kelime haznem.
Ana fikir olarak seni çıkarıyorum.
Ayrıca kullanmıyorum seni severken,
Katlayıp bırakıyorum sayfalarını.
Yüregimde iz bırak istiyorum! (Yüregimde)
Bir kadını anlamak;
Bir kitabı anlamak gibi.
Yeni yeni tanıyorum seni...

BURAK KERİLİ

***Varsa bir bardak kültür
alabilir miyiz?***

KAVALİM BİR DAĞLARDA

Günlerden Pazar bir akşamüstü
Yeni bir haftanın nazını çektirerek
Heybemden birer birer eksiltiyor günlerimi
Pazartesiler miydi haftanın başlangıcı
İçimizdeki el değmemiş papatyaların açtığı günler miydi
Heybemden birer birer eksiliyor günlerim
Günlerden Pazar bir akşamüstü
Papatyalar sulanmayı bekliyor
Başları önlerine eğik ve mahzun
Papatyalar boy vermek istiyor
Rahmetten nasibini almak istercesine
Haddimi aşıyorum ama ümitliyim
Günlerden Pazar bir akşamüstü
Bakışlarım seni arıyor
Yakar top oynayan çocukların hüküm sürdüğü sokak aralarında
Kavalı çalan çobanın olduğu dağlarda
Güvercinin kanat çırdığı maviliklerde
Günlerden Pazar bir akşamüstü
Ufukta güneş batmak üzere
Seni düşünüyorum
Çayım da soğumuş
İlaç saatimi de unutmuşum
Günlerden Pazar bir akşamüstü
Seni düşünüyorum
Seni düşünmek Cemal Süreya'nın dizelerinde kaybolmak
Seni düşünmek yeni doğan bebeğin kokusu
Seni düşünmek rahmetin yağmasına sevinen başak tanelerin sevinci
Seni düşünmek heyecanlı tebessümlerin çehremde gamzeler oluşturması

MELEK AKIŞ

EMİN MİSİN?

Anlaşılmayan anlamsızdır,
dokunamadığın dokunulmaz,
işıltılmeyen sessiz,
göremediğin görünmez,
kokusu duyulmayan kokusuz,
tadını alamadığın tatsızdır.
Bilmediğince bilinmez...
Emin misin?

AHMET RIFAT İLHAN

CUMHURİYET

Hür yaşamaktı tek gayemiz,
Tutsaklığa izin vermez hayır deriz,
Korku nedir asla bilmeyiz,
Tutsaklık zincirini kırmaktır Cumhuriyet!

Medeniyet bizden sorulur,
Adalet, hukuk eşitlikle kurulur,
Laiklik demokrasiyle buluşur,
Aydınlığa yelken açan bir gemidir Cumhuriyet!

Atamızın izinde yürüyen nesiller,
Vatan sevgisiyle çarpan yürekler,
Geleceğe umutla bakan gözler,
Birlikte özgürce yaşamaktır Cumhuriyet!

Kadının güçlendiği, eğitimin yükseldiği,
İnsan haklarının değerinin bilindiği,
Hürriyet, medeniyet temelinin atıldığı,
Karanlığı aydınlatan bir ışıktır Cumhuriyet!

Yüzyıllardır bekledik onu adeta,
Ya istiklal ya ölüm diye çıktık bu yola,
Dalgasın bayrağımız arş-ı âlâda,
Atamızın en büyük mirasıdır Cumhuriyet!

SİBEL KAYA

iki uçurum
köprüsüz de
bağlanabilir
mi?

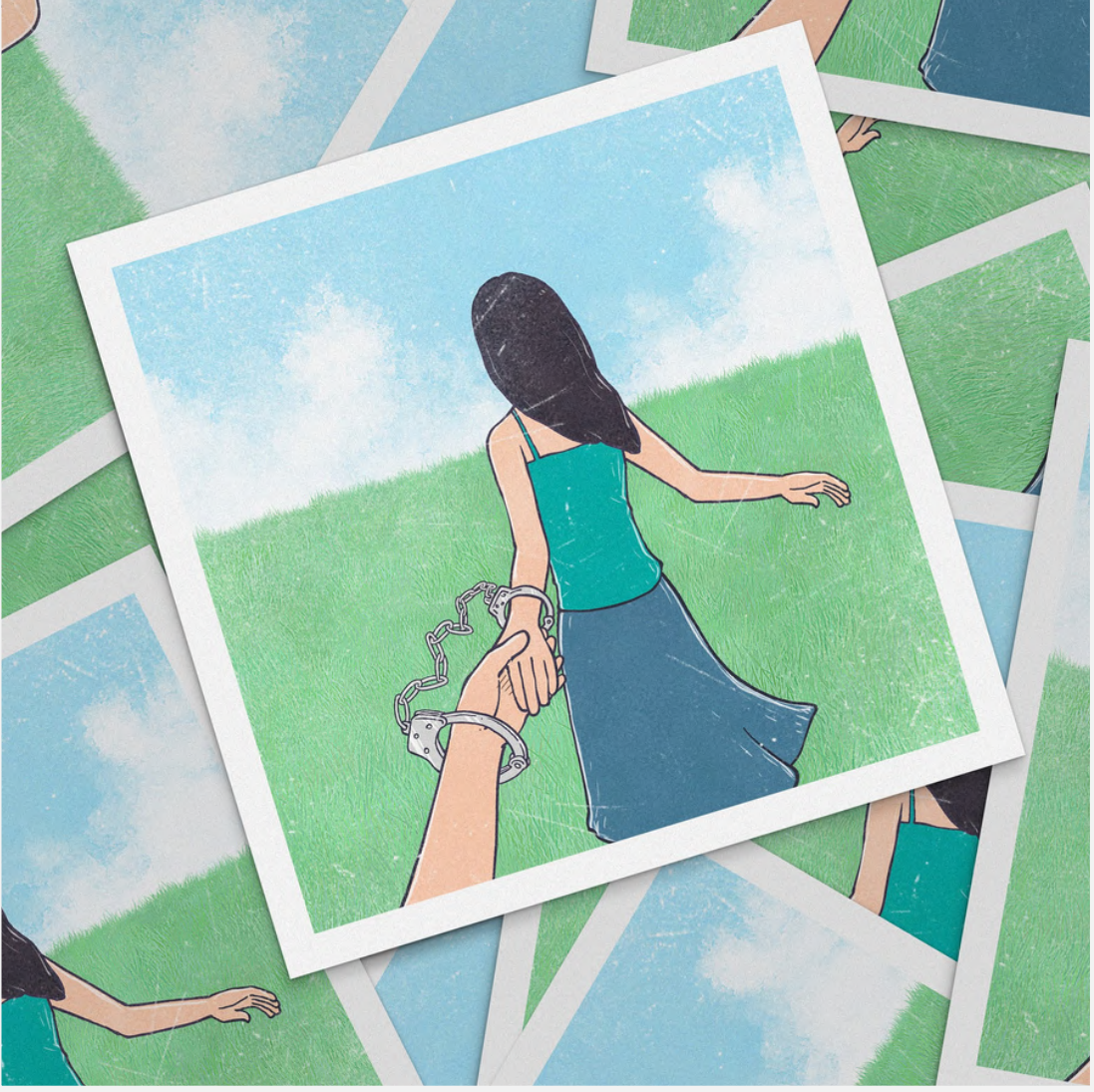
Bazen
köprüler de
bağlamaya
yetmeyebilir.

NAYNİLNAK

Öyle gözlerimi açtım bu sabaha
Bugün yine sen aklımdasın naynilnak
Seni hatırlamamak ne korkunçtur
Senin varlığını bilmeden yaşamak
Bilmiyorsun tüylerimi ürpertiyor
Ah naynilnak biricik sevgili
Ordasın ama ben değilim
Burdayım ama yoksun naynilnak
Benim mısralarımdaki sevgili
Sensiz bilmem kaçınıcı gün
Kaçınıcı bahar geçti
Uzakta değilim unutma
Zamanı gelince sarılalım
Tam vaktinde aşkın
Ben öyle bir düşünüyorum ki
Anlatmak istemiyorum, o kadar güzel ki
Ben tek bir harfe aşığım bu aralar
Harflerden kelimelere, kelimelerden cümlelere
Ben lisanıma tutkunum bu aralar
Derdimi bir tek o açıklıyor
Siyaha ve beyaza çalıyor bu aralar
Eski, çizik bir plakta çalıyor yine o şarkı
Ah naynilnak aklıma düşüyorsun
Varlığın bana bir armağan
Söyle neden benden kaçıyorsun
Yoksa çok mu çirkinim
Ah naynilnak benim biricik sevgilim.

ABDÜLHAMİD YAVUZ

Betimsel
özgürlüklere
sıkışmış
ruhlarımız...

MAZİNİN RÜZGÂRI

Örselenmiş bir gül hüznüdür göğsümde duran,
Toprağını kaybetmiş çürük kök.
Parmak uçlarında zihninin kalabalığını saklayan,
Yalnızlığın o derin senfonisi.
Sağır kulaklara söyledim en güzel şarkımı ben,
Bundandır kendime olan bunca hıncım.
Şimdi ise her notasına düşmanım o şarkının!
Öfkem, ellerimde camdan bir küre gibi patlıyor.
Kırıkları birleşip kalbimi deşiyor hunharca,
Koyu bir kan damlıyor bembeyaz sayfalara,
Tokat gibi çarpıyor alınma mazinin rüzgârı,
Damarlarımda serseri bir ruhun yankıları,
Yeterince tekrarlandıysa bildik cümleler,
Artık söylenmeyenleri dökelim masanın tam ortasına.
Hışımla devriliyor üzerimize tüm bardaklar,
Üstelik heyecandan da değil bu defa,
Hazin bir yanılığdan oluyor her şey,
Dolaplara saklanan hüznler toplaşıp
dikiliyorlar başımıza.
Sonu görünmeyen bir yoldur uzayan önümüzde,
Kaya gibi sert taşların umuda çelme taktığı,
Yan yanayız ama yalnızız ölesiye,
Ölüm kadar yalnızız hem de.
Omuzlarımızın arasına koca bir dünya girdi,
Artık ne benim ellerim uzanır sana,
Ne de senin ellerin tutmaya cesaret edebilir beni.
Aynı yârdan düşüp farklı yerlerde vereceğiz son nefeslerimizi,
Ve ben bunu da kabullendim,
Tamamlanmayacak tüm eksiklerim gibi.
Sen; kalbimden sekip bana çarpan keder,
Sancılı gecelerimin sayıklayışları,
Durup durup kendime sövmelerim,
Arkama bakmaya cesaret edemediğim kaçışlarım,
Sonra yine dönüp sarıldığım duvar.
Ben; kederli bir yazgıdan arta kalan,
Defolu kalbiyle kahrını örten,
Unutulmuşluğu bir ceket gibi omzuna geçirmiş,
Yabancılığıyla tanışık bir kadın.
Durma inkar et beni!
Karanlığın ışığı inkar ettiği gibi.

HİVDA YAŞAR

NİETZSCHE'NİN TRAGEDYASI: POLİTİK KAFİRLİK

Nietzsche beraberinde trajedi; kültürlere, zihniyetlere, tarihi anlara ve kapsamlı tarihsel kalıplara uygulanabilecek güçlü bir etiket haline taşıyıcı etti. Trajedi aynı şekilde Nietzsche'nin kendi entelektüel kazanımların bazı doğrultularına ve kimi zaman bir bütün olarak düşüncesinin çelişmezliğine ve tenörüne uygulanmaya başladı ama aynı şemalde Nietzsche'nin düşüncesi olduğu kadar düşündürücü ve kışkırtıcı olduğu için onun akabinde trajedi ideasının kendisi bir bilmece haline geldi. Nietzsche gelecek nesillere trajedi hakkında safi bir görüş değil, bir dizi acil soru legase etti:

Yunanlıların yaşadığı çağa trajik demek uygun mu? Modernite yeniden trajedi yaşayıp klasik dönemin yok-olan doruklarına ulaşabilir mi? Trajik bir dünya görüşü diye bir şey var mı ve bu bakış günümüz için geçerli mi? Nietzsche'nin kendisi gerçekten de trajik bir düşünür mü? Soruların cevabı zor, ama imkansız değil.

Bir kere Nietzsche'nin akademik dönemi boyunca yazıları üretken yaşamının herhangi bir döneminde olduğu kadar radikal, cüretkar, sarsıcı, yıkıcı ve kendi kendini altüst ediciydi (ediciydi) daha sonraki yapımlar, Tragedyanın Doğuşu da dahil olmak üzere, okuyucuyu güvenli ve nihai anlamlar kurma tehlikeleriyle meşgul eder ve Nietzsche'yi bu anlamların üreticisinden çok bu anlamların vesilesi haline getirir. Aynı zamanda Nietzsche, eleştirisinin nesnelere tarafından öbürsenmekten korkmaz.

Tragedyanın Doğuşu'nun kalbinde, iki Yunan tanrısı Apollon ve Dionysos arasındaki çelişki ve diyalektik yatar; bunlar da en yüksek sanatın prodüksiyonu için tamamlayıcı ve eşit derecede hayati olan iki karşıt estetik ilkeyi temsil eder. Yunan sanatının tarihi bu iki ilke arasındaki ilişkinin tarihidir diyebiliriz. Homeros'un epik dünyasında olduğu gibi Yunan sanatı kökeninde naif ve Apolloncudur, Apollon sanatı; doğrudan ve doğrudan görünenin ötesinde gerçekliğin herhangi bir boyutundan mutlulukla habersizdir. Bunun yerine mermer kadar canlı ve apaçık olan nesnel görüntülerle (görünümlerle) kendinden geçmiştir. Homeros'un ardındaki lirik şiir müziğin güçlerinin yükselmesine ve bireyselliğin kaybolmasına işaret eder: Dünyanın ruhunun derinliklerinde yankılanan Dionysosçu tutkuların yürekte haykırışıdır. Dionysosçu neredeyse üstünlük kazanır ve Apolloncuyu kendi gerçeklerini söylemeye zorlar. Bir perdenin arkasından olduğu gibi bundan böyle sanatsal etkinin ayrıcalıklı odağı olan ama artık onun algılanan nedeni olmayan estetik izleyiciye başka bir gerçeklik ifşa edilir. Bu sürecin doruk noktası; müzik ve dansın, şarkı ve konuşmanın ve gösterinin, Wagner'in toplam sanat eserinin ilk öngörüsü içinde muhteşem bir şekilde koordine edildiği önce Aeschylus ve ardından Sophocles ile birlikte Yunan trajedisinin hızlı bir şekilde gelişmesidir. Lakin MÖ beşinci yüzyılın son üçte birinde diyalektiğin (Sokratik-Platonik felsefe) yükselişi ve onun Euripid tiyatrosundaki trajik eşdeğeri ile aynı hızla bir düşüş başlar. Trajedi alçak hale getirilir, banal ve gündelik düzeye indirilir ve artık ruhsal olarak önemli değildir. Müzik ve gösteri yerini gevezeye sohbetin hesaplarına bırakırken sessizlik ve esrime arasındaki denge akılcılığın ikiz aşırıkları ile anlık tutkular arasında şiddetli bir pendulumun salınımlarına yol açar. Apollonculuğun yerini Sokratizm (bilim) aldıkça, Dionysosçuluk gizem ve metacı kültürlerine geri çekilir. Her iki tanrı da artık tamamen İskenderiyeli ve klasik olmayan, yani yozlaşmış, epigonal ve modern hale getirilen bir dünyada yeniden doğuşu bekliyordur...

Bu dilemma ya da daha doğrusu göze batan olasılıksızlık, Nietzsche'nin

Tragedyanın Doğuşu'nun metafiziğini çerçeveleme biçimiyle doğrudan paraleldir; bu gerçekliğin dolaysız bir sezgisinin olasılığını hem teklif eder hem de geri çeker. Ve bu da trajedinin koşullarını oluşturur keza trajedi hakikatle bu tür doğrudan ve sarsıcı karşılaşmayı somutlaştırma, anlamı sonsuza dek kişinin kavrayamayacağıdır. Sorun sorunsuzca ifade edilebilir. Varlık (gerçeklik, hakikat, Ur Eine veya Tek İrade) görünüşte kısa, dolaylımsız anlık bakışlarla erişilebilirdir (trajik bilgi, bu olasılığa dayandırılmıştır), ancak gerçekte, görünüşlerin filtreleyici ve çarpıtıcı failliği hariç hakikate dair hiçbir bakış elde edilemez. Böylece, Nietzsche'nin hayat görüşü, trajik olmadan çok uzak, tersine trajediden uzaktır. Görünümlerde gerçekliğin süregelen kurtuluşu, Tragedyanın Doğuşu'nun metafiziğini dizginlenemez bir karamsarlığa düşmekten kurtarır. Bu şekilde trajedi artık nihilizmin ve baskıcı kaderciliğin (örneğin Schopenhauer'da olduğu gibi – sonradan

Nietzsche Schopenhauer'ı irade

meselesinde taşınmaz) imi olmak zorunda değildir. Daha ziyade, acı ve kayıpla renklenmiş (ve dolayısıyla da güçlenen) estetik dolgunluk ve karmaşık bir neşe, hatta esrime

vaadidir. Acı ve ıstırap asla umutsuzluk için bir bahane değildir. Bunun yerine zevke dönüşmeleri için bir güdüdürler. Ancak Nietzsche bu neşeli sonuca ancak ve ancak açıklamasının temelinde algısal bir açıklama olmasını ve yalanlar ve yanılsamalara dayanmasını sağlayarak ulaşabilir: Metafizik acının sezinlenmesi için ortaya çıkması gerekir. Nietzsche'ye göre ne trajik ne de komik bir filozof demek kesinlikle işe yaramazdır. Bu şekilde onun pozisyonu sınırlanamaz ve bizi bıraktıkları etki, trajik bir içgörü veyahut bir eğlence değil, sadece bir şaşkınlık ve belirsizlik duygusu ve ne olduğumuz konusunda daha sert ve daha eleştirel bir şekilde düşünme ihtiyacıdır. Trajedi karanlığı ve ölüm saçan nitelikleri ve uğursuz gök güvürlüğü ile Nietzsche için dolaysız ve karşı konulmaz bir çekiciliğe sahiptir...

Yine de bu kozmik değişikliklerde bile Nietzsche'nin gözden geçirilmiş beyanlarında beni tatmin etmeyen bir şey var. Trajik çağ her zamanki gibi belirsiz, kavramsal ve zamansal olarak, mümkün ve geleceğin dünyasına sürgün edilmiş, belki de Ebedi Bir Dönüş olarak yüceltilebilecek bir çağ, ancak kendisi daha sonraki bir ebedi nakarattır

KUZEY KESKİN

Bir gün kuşlarla uğacağım

HOŞGELDİN GÜNEŞLERİ

Rimeli aktığında, keskin emelleri ortaya çıktı, vefasız ömrün.
Eş zamanlı sancıların yoğunluğunda emektar hancısı.
Eksilen zamandan artırırdı kalbim, derin kuytulara sızan ummanları.
Nesnelliğin büyük göçünden şaheserlere gülümserken gizeme vurgun düzen,
Kendimi bambaşka bulduğum aynalar, suskunluğunu koruyordu.
Aşılamayan bulutların döktüğü veda yağmurlarında
Reenkarnasyonlardı yepyeni hikâyelerin değişen özü.
Nice hoş geldin güneşleri, doğarken gün dönümlerinde,
Alevlenen gözlerimde ışıltılar, yarınlara dik düştü.
Saatlerin sonsuzluğuna yerleşince harikulade kimliğim,
Yılların yollarında, neredeyse kayboldu hükümsüz benliğim.
Oyunu ters köşeye yatıran yüksek gerilimin belirsizliğinde,
Nonfigüratif gölgelerden uzayan hayatlarımın kim bilir kaçınıcı serzenişi idi bu?

GÖKHAN DALOĞLU

GÜZELLER GÜZELİDİR BENİM YARİM

Boyu uzun, beli ince ince,
Güzeller güzelidir benim yarım.
Lal olur dillerim onu görünce,
Güzeller güzelidir benim yarım.

Gamzeleri var yanağında,
Benleri var ak gerdanında,
Ateş yanar dudağında,
Güzeller güzelidir benim yarım.

Sürmelidir, sürmelidir gözleri,
Kınalıdır, kınalıdır elleri,
Karadır, kapkaradır zülüfleri,
Güzeller güzelidir benim yarım.

Bakar bakar duymazsın,
Gözün ondan alamazsın,
Cümle alemden onu sakınırsın,
Güzeller güzelidir benim yârim.

Her dem onu yanında istersin,
Görmeyince oturup ağlarsın,
Ahu bakışına bin can verirsin,
Güzeller güzelidir benim yarım

Rabbim özene bezene yaratmış,
Huri, meleklerden alıp ona vermiş,
Gönlümü alıp ona vermiş,
Güzeller güzelidir benim yarım.

MEHMET ŞİRİN KURHAN

SEYREDİLMEMİŞ YILDIZLAR

Seni yaşayacağım ve yine açacak çiçekler dallarda...

Yine gülümseyecek toprak, suya
Varlığın yine orada yaşamımızda
Senin hiç haberin olmasa da burada.

Yağmur yağar ıslanır geçtiğin yollar...
Rüzgâr eser her çığlıkta duyulur sesler
Gelir, bana senden olanlar
Taşırım onları, zambakların içine saklar.

Ay karanlık, gece karanlık...
Sinemde saklarım seni nedir bu bilinmeyen ıssızlık?
Ne olur gel artık etme soğuk aralık.
Deniz susmuş, uykular derin nefesinde yakınlık
Bakışın can verdi kuru toprağa oldu yeniden bir aydınlık
Bir yol buldum gözlerinde ne kadar yakın ve sıcak
Anladım nedir sensizlik aşamamışım daha...

NAZLI ALTUNTAŞ

RUYA-I SADIKA

Gökyüzünün griye çaldığı, rüzgârın kucağında azap tohumları taşıdığı bir sabahı. Havanın kasvet yüzünden ağırlaştığı adeta hissediliyordu. Belli ki bir yerlerde kötülük kol geziyor fenalık yaklaşıyordu. Gökyüzünün kalbinde griliği adeta yaran iki kara leke görüldü. Yaşanılacakları haber veriyormuşçasına simsiyah dört vahşi kanat. Birbirine kenetlenmiş gibi duran, kulakları sağır edercesine çığlıklarla yere doğru ivmelenen iki kasvet topu. Ve çakılış...

Toz bulutunun dağılmasıyla belirsizlikten arınan iki karga görüldü. Birbirinden çok da farklı görünmeyen bu iki leş kargası öldüresiye bir savaş halindeydi gökyüzünden yere çakıldıklarında. Biri diğerinden daha siyah duruyordu. Simsiyah! İçinde ki haset kıvılcımları onun dış dünyasına sızmış renginin bile zifiri olmasına sebep oluyordu. Gururlu ve kin dolu bakışlar ile pençesinin altına aldığı diğer kargaya tepeden bakıyordu. Yere sere serpe uzanmış karganın canını alacak olmak ona haz veriyordu. Öte yandan *canhıraş çığlıklar atan karga yerden henüz doğrulamadı. Yüzünün yarısı toprağa gömülü diğer yarısı ise zifiri karganın pençesinin altında eziliyordu. Nefes alıp vermekte güçlük çekiyor gagasını kımıldatamıyordu. Pençesinin şiddetini azaltarak doğrulmasına izin verdi. Ama gözünü bir an olsun üzerinden ayırmıyordu. Kanatlarını hafifçe havalandıran karga başını topraktan ayırmak için hafifçe kımıldadı. Zorlukla ayağa kalktı ve zifiri karganın önünde gagası açık, kanatları titreyerek durmaya çalışıyordu. Ona adeta teslim olmuş ölümü için bekliyor gibi görünüyordu. Asla kaçmaya çalışmadı ve diremedi. Zifiri karga, bu oyunun gereksiz uzadığını fark ettiğinde kanatlanıp yerden yükseldi. Yerde kalan karga başını önüne eğip Azrail'i selamladı. Kurşun gibi delici bir hızla pençelerini yerdeki karganın boynundan geçiren zifiri karga onu yerden metrelerce yüksekliğe çıkarttı. Kanatlarını çırparken aldığı haz ile o iğrenç sesiyle çığlıklar atıyor pençesini daha da sıkılaştırıp adeta boynundan girip iç organlarını parçalamak istiyordu. Ve nihayet onu tatmin eden bir yüksekliğe ulaştığında pençelerini hafifçe serbest bıraktı. Pençesinin arasından usulca sıyrılan karga kanlar içinde gökyüzünde süzülüyor kurban gittiği için gülümsüyor gibiydi. Akan kan damlaları fersiz bedeninden önce toprakla buluşmuştu bile. Ama toprak akan kanları emmeyi emir almış gibi reddediyor yüzeyinde gölet oluşturuyordu. Yüzeye yaklaştı. Yaklaştıkça hızlandı ve...

Kan ter içinde uyandı Mete. Kalbi göğüs kafesinde kalmayı reddediyor kaburgalarını parçalayıp dışarı çıkmak için çırpınıyordu. Omurgasının her bir santiminden geçen gerilim akımı hareket etmesini kısıtlıyordu. Üç gecedir gördüğü bu kâbus onu soluksuz bırakıyordu. Geçtiği iki gecede birebir aynı kâbusu gördü ve bu durumun bir tesadüf olmadığını anladı. Yayından fırlatılmış bir ok gibi yatağından çıktı. Güçlülükle kirasını ödeyebildiği evinin en huzurlu odası olarak hissettiği çalışma odasına gitti. Evrakları ile bezeli masasının sandalyesini şiddetle geriye çekti. Masanın üzerinde henüz birkaç saat önce kapağını kapattığı laptopunu büyük bir merakla yeniden açtı. Ekranın gözleri delen ışığına inat sağ alt köşedeki saati aradı gözleri. Sabaha karşı üçtü. O gece iç sıkıntısı yüzünden kolay uyuyamadı. Son birkaç gündür hayatının kalitesini düşüren bu rüya onu fazlasıyla etkiledi. Nerden başlayacağını, ne araması gerektiğini bilmeden arama motoruna 'Tekrarlanan rüyalar' yazdı. 'Kişinin iç dünyasında çözilemeyen bir sorunun ifadesidir.' okuduğu açıklama iç hesaplaşma yaşamasına sebep oldu. Katil kargaya duyduğu içgüdüsel sempati onu biran rahatsız etti. Ama o karganın aldığı hazı hissediyor pençesinde tuttuğu cesede karşı yaşadığı üstünlük ve galibiyet tüm olumsuz duygularından sıyrılıyor onu kendine hapsediyordu. Gururunu okşuyor ve tek hâkimin kendisi gibi hissetmesine neden oluyordu. Yüzünde ki o kibirli gülüşü fark ettiği anda irkildi ve aradığı metni sildi. Gördüğü kâbusta onu en çok etkileyen vaka; kanın toprak yüzeyinde birikmesiydi. Arama motoruna bu sefer 'Toprak kanı neden emmez?'

RÜMEYSA KARACADAĞ

yazdı. Çıkan sonuç karşısında gözleri yuvasından çıkacak gibi oldu. Kalbi sıkıştı. Beyin hücrelerinin karıncalandığını hissediyor, böyle bir kâbusu görmüş olduğuna inanamıyordu. Çıkan sonuç 'Habil ile Kabil' kıssasıydı.

*Canhıraş: Tüyle ürpertecek denli korkunç, yürek parçalayan, acı acı çığlık

Bir süre donuk gözlerle ekranı seyretti. Yutkundu. Vicdanı ruhunu fazlasıyla rahatsız ediyordu. Nefsinin kırbaçladığı gurur ve kıskançlık duygusunun bu denli korkunç olduğunu fark edemedi. Okumaya daha fazla dayanamadı ve ekranı yıkılmış bir şekilde kapattı. Araştırmasının üzerinden 1,5 saat geçmişti ama Mete bunu fark etmedi. Sandalyesini bacakları ile itip masadan ayrıldı. Odasına gidip bir süre yatağında oturdu. Ellerini dizlerinin arasına koymuş öylece yeri seyrediyordu. Telefonu arama yapmak için eline aldı. Ama kimse bu saatte özür dilemek için aranmazdı. Kalktı. Dolaptan üzerine gelişi güzel bir şeyler giydi ve kendini daha rahat nefes alabilmek için dışarı attı.

Arnavut kaldırımlarından sokağı vardı oturduğu mahallenin. Sokak aydınlatmaları henüz kapanmamış olmasına rağmen amaçsızca yürüyordu Mete. Yolun sonunda denizi görecektir olmanın verdiği huzurla ilerliyordu çarpık taşlara basarak. Nihayet denize ulaştı. Deniz henüz gri geceliğini çıkartıp, mavi elbisesini giymemişti. Boş bulduğu banka, yorgun ve uykusuz bedenini bir eşya bırakır gibi bıraktı. Ardına yaslandı ve gözleri artık akacak olan damlaları taşımayı reddetti. Gözyaşlarında boğulduğunu hissettiği anda elleriyle yüzünü kapattı. Utancını ve üzüntüsünü saklamak istercesine. Boş caddede Mete'nin hıçkırıkları yankılandı.

Mete ailenin büyük oğluydu. Üniversite mezunu olmak için bir bölüm okumuş ve hayata karşı istediği başarıyı elde edememişti. Okuduğu üniversite ile alakası olmayan, geliri az ama mesaisi çok bir işte çalışıyor mutlu bir hayat sürmüyordu. Yaşadığı bu hayat onu hırçınlaştırıyor yanlış kararlar ve tepkiler vermesine sebep oluyordu. Efe, ailenin küçük oğlu Mete'nin 6 yaş küçük erkek kardeşiydi. Zekasının yanı sıra oldukça çalışkan ve azimli bir delikanlı idi. Bu yıl üniversite sınavına girmiş ve derece ile bir üniversiteye yerleşmişti. Aile bu haberi bayram coşkusuyla kutlamış yapılan organizasyonlara Mete katılmamıştı. İçerisinde büyüttüğü kıskançlık duygusu kardeşine olan sevgisini günbegün solduruyor, hasetlik duygusu her geçen gün ağır basıyordu. Ailesinin sevgisini sorguluyor kendine karşı asla böyle davranmadıklarını düşünüyordu. Üç gece önce zorla katıldığı aile yemeğinde yine Efe'nin başarıları konuşulmaya başlanmış, öfkeden gözü dönen Mete akşam yemeğinde olay çıkartmıştı. Kardeşinin üzerine yürüyen Mete, ona hakaretler ediyor annesini ve babasını suçluyordu. İki kardeş arasında adaletsiz bir sevgi aktarımı yaptıklarını Mete'nin hayatının kötü gitmesine oğulları ile ilgilenmekten müdahale etmediklerini bağırıp duruyordu. Annesi üzünlüğünü gizleyemeyip bir köşede ağlıyor, babası ise Mete'yi kucaklayıp yaka paça sakinleştirmek için Efe'den uzaklaştırmaya çalışıyordu. Efe ise olayların şaşkınlığı ile abisini izlerken gözlerinde ki üzünlüğü saklayamıyordu. Mete avazı çıktığı kadar bağırıyor kardeşine küfürler ediyordu. Bir an tüm gücüyle Efe'ye bakarak 'Keşke ölsen!' dedi. 'Keşke seni kendi ellerimle öldürsem ve bu dünyadan varlığını silsem! Ya da hiç var olmamış olsan. Ailenin tek evladı ben olsam. Keşke ölsen Efe Keşke...' Zaman durdu. Aile nefes almayı unuttu. Duyulan sözler gerçek olamayacak kadar korkunçtu. Babası sınıksız tuttuğu Mete'yi yavaşça bıraktı. Yaşadıkları hayal kırıklığını hazmetmeye çalışıyorlardı. Annesi oturduğu yerden kalktı ve kalbinde bir virüs gibi yayılan kedere aldırış etmeden Mete'yi evden kovdu. Mete o akşam o evden kendini haklılığına inanarak çıktı. Tüm öfkesini kustuğu için belki de rahatlamıştı ama ilerleyen saatlerde bir enkaz yığınına döndü. Gecenin kaçı olduğuna aldırış etmeden üzerinde hala akşamın tanıklığını yapan kıyafetleri ile kendini yatağına bıraktı. Gözlerini kapattı ve zifiri karga ile tanıştı.

Utancını sakladığı ellerini yüzünden çektiğinde kulaklarında rüzgârın fısıldadığı bir uğultu vardı. 'Kabil...' 'Mete...' 'İlk cinayeti işleyen Kabil'di (Kabil'di). Ama son cinayeti işleyen Mete olmayacak. Sende onun günahına ortak oldun... Sen Mete'sin... Sen Kabil'sin... Sen Zifiri Kargasın...' Manen sen bir katilsin...

Mete kulağına fısıldayan bu sözlerin kaynağını hiç merak etmedi. Kendi vicdan muhasebesini kaybetti. İşlediği soyut cinayetin ağırlığında ezildi. Pişmanlığın yaşattığı korkunç his ile nasıl savaşaacağını ve bu durumu nasıl kurtaracağını düşündü. Cebinden çıkarttığı bir dal sigarayı çakmakla buluşturduğunda gözleri sonsuz maviliklere bakıyordu. Banktan kalktı ve ağır adımlarla yürümeye devam etti. İçinden tekrarladığı tek bir cümle vardı. 'Ben Kabil değilim' Bu cümleleri tekrarlarlarken sırtında beliren zifiri kanatların farkında değildi...

RÜMEYSA KARACADAĞ

Şu gökyüzünde bir yıldız olsam

ANLAMAK

Çok önemli değil mi bizim için
Açıklamak bir şeyin sebebini
Örneğin, yanlış zamanda yazılmış bir şiir gibi
Ya da boşa çıkması
Aşka dair basit kuruntuların
Ve bundan başka olarak
Öteki türlü kuruntularımız
Çok isterdik değil mi
Bire bin vermemek bir mutluluğa
Zamansal yaşanmışlıkları
Tutabilmek elimizde
Anlamlı olur muydu ki
Kendimiz yaratsaydık tüm hatıraları
Çok isterdik değil mi
Bir geçmiş zaman çiçeğini
Tekrar tekrar koklamak
Ya da yaşaması gereken her şeyi
Sonsuza dek yaşatmak

SAMET MUTLU

ŞÛRİDE-Î HÂTİR

Gözlerin beni eder muhaşşim.
Öyle bir ahvale bürünürüm ki!
Görenler benim için der: “Olmuş bu zavallı şûride-i hâtır.”
Kalbim sevda meyinden bir yudum aldığından sebep şule-i cihân-sûz içindeyim.
Geçip giden zamana bu biçare sonsuza değin eder musâbere.
Çünkü sen benim şeb-hânımsın,
Ruhuma billur sesiyle şakıyan.
Şirin güftar yarımsın.
Aklımı sûr üflercesine tesirine alan.
Saçlarının ziyasına ise
Haset eder murg-i şeb ü rûz.
Mâh-perver leylerde,
Yanımda yok isen zihnimi süsleyen saye'n ile avunmaktayım!
Sen gönlümde açan nadide bir şükûfe,
Sana olan aşkım mâ -lâ-nihaye...

MİHRİBAN CESUR

TOPRAK ÇAMUR İNSAN

Yağmurla gelen toprak kokusu,
Özümöze işlemiş çamur dokusu,
Göğüs kafesini delip kalbimize sirayet eden nefis belası,
Çokluktan "arındık" deyip "benlik" illetine şevk edilişimiz...

Ben, ben, ben... Dilde olmasa da zihnimize ben, ben, ben... deyişimiz.

Toprağa su karıştı çamur oldu,
İnsana kibir karıştı mahluk oldu,
Dilimize benlik değıdi küfür oldu,
Gönlümüze şeytan değıdi iblis oldu.

MAZLUM AYDEMİR

"Cumhuriyetin
temelini burada
attık."

Mustafa Kemal
Atatürk

ÖLÜM ARTIK ÖLÜM KOKMUYOR

İskeletine mahkum ruhum, ölümün kapısını aralamasını bekler
Beden keyfi duygulara gebe, ruhunun teslimiyeti en büyük dert
Bir karenin içinde düşünceler bulutu, keyfi dolaşır oldu serseri bulutlar!
Sabah güneş benimle doğdu; ben ölünce ışık artık ışık olmuyor,
Ruhum bedenimin acılarıyla sancıldı durdu, ölüm artık ölüm kokmuyor.

MÜKREMİN ASLAN